



Економіка туризму

УДК 338.48.6

DOI <https://doi.org/10.5281/zenodo.18112465>

**Комплексний підхід до розвитку активного туризму через
транспортну складову з урахуванням анімаційної та самодіяльної
діяльності у рекреаційних комплексах**

Іванчук Світлана Іванівна,

кандидат економічних наук, доцент, доцент кафедри туризму,

Національний транспортний університет, м. Київ, Україна,

e-mail: lana - 50@ukr.net,

[https:// orcid.org/0000-0002-7280-2344](https://orcid.org/0000-0002-7280-2344)

Бондаренко Владислава Анатолівна,

старший викладач, кафедра туризму,

Національний транспортний університет, м. Київ, Україна,

e-mail: vladislawa.b@gmail.com,

[https:// orcid.org/0000-0003-4712-1662](https://orcid.org/0000-0003-4712-1662)

Борисова Оксана Володимирівна,

кандидат географічних наук, доцент, доцент кафедри туризму,

Національний транспортний університет, м.Київ, Україна,

e-mail; mariaborysova@gmail.com,

<https://orcid.org/0000-0002-6379-0471>

Прийнято: 15.11.2025 | Опубліковано: 30.11.2025

Анотація: У постіндустріальному суспільстві спостерігається стійкий тренд до збільшення попиту на рекреаційно-оздоровчі послуги, що



передбачають фізичну активність та емоційне перезавантаження, що зумовлює необхідність переходу до інтегрованих моделей активного туризму. Актуальність дослідження, яке підтверджується його здатністю забезпечити диверсифікацію регіональної економіки та підвищити конкурентоспроможність національного туристичного продукту, полягає у розробці комплексного підходу до розвитку активного туризму.

Комплексний підхід базується на синергетичній інтеграції трьох ключових елементів: транспортної складової, анімаційної діяльності та самодіяльної активності у межах рекреаційних комплексів. Транспортна складова виступає як критичний фактор успіху, що забезпечує доступність туристичних маршрутів та комфортне пересування, а її недосконалість є ключовою перешкодою для розкриття рекреаційного потенціалу. Анімаційна діяльність слугує інструментом програмного наповнення та підвищення доданої вартості, а самодіяльна активність відповідає запиту туриста на персоналізований досвід, свободу вибору та автентичність.

Дослідження акцентує увагу на необхідності комплексної методології, що дозволяє гармонійно поєднувати надійне транспортне забезпечення, організовану анімацію та простір для індивідуальної активності. Застосування цього підходу сприяє системній оптимізації туристичної діяльності, формуючи конкурентоспроможний, сталий та соціально відповідальний активний туризм.

Метою є розробка теоретичних підходів і практичних рекомендацій щодо комплексного управління туристичними продуктами з урахуванням інтеграції транспортної складової, анімаційної та самодіяльної діяльності для ефективного розвитку активного туризму та підвищення конкурентоспроможності регіонів.

Для об'єктивної оцінки ефективності впровадження комплексного підходу (інтеграції транспортної складової, анімації та самодіяльності) доцільно застосовувати наступні **методи** та показники: статистичний метод - використовувався для кількісної оцінки ефективності через розрахунок таких



показників; моніторинг - застосовується для виявлення слабких ланок у взаємодії трьох компонентів (транспорт – анімація – самодіяльність) з метою їх подальшого вдосконалення та максимізації ефекту; проблемно-цільовий аналіз - використовувався для виділення невирішених раніше частин загальної проблеми, зокрема: відсутності інтегрованих моделей управління; недостатнього дослідження впливу транспортних рішень на туристичну активність; та недостатності маркетингових досліджень, що базуються на комплексному поєднанні; формалізація - застосовувався при структуруванні даних у таблицях для порівняльної характеристики.

Ключові слова: комплексний підхід; активний туризм; транспортна складова ; анімаційна діяльність; самодіяльна активність; рекреаційний комплекс; конкурентоспроможність туристичного продукту/

**A Comprehensive Approach to the Development of Active Tourism
through the Transport Component, Considering Animation and Self-Organized
Activity in Recreational Complexes**

Svitlana I. Ivanchuk,

Candidate of Economic Sciences (Ph.D. in Economics), Associate Professor,

Associate Professor of the Department of Tourism,

National Transport University, Kyiv, Ukraine,

<https://orcid.org/0000-0002-7280-2344>

Vladyslava A. Bondarenko,

Senior Lecturer, Department of Tourism, National Transport University, Kyiv,

Ukraine, <https://orcid.org/0000-0003-4712-1662>



Oksana V. Borysova,

Candidate of Geographical Sciences (Ph.D. in Geography), Associate

Professor, Associate Professor of the Department of Tourism,

National Transport University, Kyiv, Ukraine,

<https://orcid.org/0000-0002-6379-0471>

Abstract: In post-industrial society, there is a stable trend toward an increased demand for recreational and wellness services that involve physical activity and emotional refreshment, which necessitates the transition to integrated models of active tourism. The relevance of the study, which is confirmed by its ability to ensure the diversification of the regional economy and enhance the competitiveness of the national tourism product, lies in developing a comprehensive approach to the development of active tourism.

The comprehensive approach is based on the synergistic integration of three key elements within recreational complexes: the transport component, animation activities, and self-organized (amateur) activities. The transport component acts as a critical success factor, ensuring the accessibility of tourist routes and comfortable movement, while its imperfection is a key obstacle to unlocking recreational potential. Animation activities serve as a tool for programmatic content and increasing added value, while self-organized activity meets the tourist's demand for a personalized experience, freedom of choice, and authenticity.

The research focuses on the need for a comprehensive methodology that allows for the harmonious combination of reliable transport provision, organized animation, and space for individual activity. The application of this approach contributes to the systematic optimization of tourism activities, forming a competitive, sustainable, and socially responsible active tourism.

The **goal** is the development of theoretical approaches and practical recommendations for the comprehensive management of tourism products considering the integration of the transport component, animation, and self-organized



activities for the effective development of active tourism and increasing the competitiveness of regions.

To objectively assess the effectiveness of implementing the comprehensive approach (the integration of the transport component, animation, and self-organized activities), the following **methods** and indicators are expediently applied: the statistical method – used for the quantitative assessment of efficiency through the calculation of indicators such as the Infrastructure Utilization Rate and Average Daily Rate (ADR); monitoring – applied to identify the weak links in the interaction of the three components (transport – animation – self-organized activity) for their further improvement and maximization of the effect; problem-focused analysis – used to highlight the previously unresolved parts of the general problem, specifically: the lack of integrated management models; insufficient research on the impact of transport solutions on tourism activity; and the inadequacy of marketing research based on the comprehensive combination; formalization – applied during the structuring of data in tables for comparative characterization.

Keywords: Comprehensive approach; Active tourism; Transport component; Animation activities; Self-organized activity; Recreational complex; Competitiveness of the tourism product.

Актуальність теми комплексного підходу до розвитку активного туризму через транспортну складову з урахуванням анімаційної та самодіяльної діяльності в рекреаційних комплексах зумовлена потребою створення конкурентоспроможного туристичного продукту, що враховує не лише інфраструктурні можливості, а й розширює туристичний досвід завдяки культурно-розважальним активностям. Розвиток транспортної складової забезпечує доступність туристичних маршрутів та комфортне пересування, що забезпечує вашу привабливість активного туризму. Анімаційна та самодіяльна діяльність сприяють залученню туристів до активної участі в житті рекреаційних комплексів, що забезпечує їхню соціальну та культурну цінність.



Таким чином, актуальність теми визначається необхідністю системної оптимізації туристичної діяльності, що базується на інтеграції інфраструктурного (транспорт) та змістового (анімація, самодіяльність) компонентів для формування конкурентоспроможного, сталого та соціально відповідального активного туризму.

Постановка проблеми. Проблема виникає у великій цільній стратегії, що інтегрує транспортну інфраструктуру з анімаційними та самодіяльними заходами, що забезпечує ефективний розвиток активного туризму. Недоліки у координації між надзвичайно складними туристичними комплексами призводять до низької конкурентоспроможності туристичних продуктів та недостатнього залучення туристів. В сучасних умовах є необхідність розробки комплексного підходу, який дозволить оптимізувати туристичний продукт, підвищити рівень задоволення туристів та сприяти сталому розвитку регіонів.

Ефективне стратегічне управління розвитком активного туризму потребує врахування цих аспектів для формування збалансованого та соціально орієнтованого розвитку туристичних комплексів, що має позитивний вплив на економічний та соціокультурний розвиток регіонів.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Аналіз останніх досліджень показує, що сучасний активний туризм розвивається через комплексний підхід, який включає транспортну складову як ключовий фактор комфортності та доступності туристів. Транспорт забезпечує зручне сполучення між туристичними об'єктами та рекреаційними комплексами, що є необхідною умовою для сталого розвитку активного туризму[7]. У наукових публікаціях підкреслюється значення анімаційної діяльності в рекреаційних комплексах як підвищення якості туристичного продукту. Аналіз публікацій, щодо теми дослідження комплексності туристичного продукту показує кілька важливих аспектів. Так, Здерко С.І. у монографії "Шляхи підвищення рівня комплексності туристичного продукту" [1] досліджує створення інтегрованого туристичного продукту, поєднуючи транспорт, рекреацію та анімацію для



підвищення привабливості та конкурентоспроможності туристичних пропозицій. В статті автора Саух І.В.[2] розглядається проблеми та стратегії розвитку регіональних туристичних комплексів, акцентуючи увагу на необхідності координації транспортної інфраструктури з культурними та природними ресурсами для формування сталого туристичного середовища. В науковій роботі дослідник Немченко І.О.[3] аналізує тенденції розвитку туризму в Україні, включаючи важливість активних форм туризму та ролі транспортної складової у забезпеченні доступності рекреаційних об'єктів. Андрєєва Г.П.[7] в своїй статті аналізує основні види діяльності територіальних туристично-рекреаційних комплексів, зокрема транспортну логістику та рекреаційні послуги, як чинники виробництва та реалізації туристичного продукту. Криволапов Е.А., Сидорук А.В. в статті «Вплив анімаційної діяльності на процес розвитку курортних комплексів»[8] висвітлюють вплив анімаційної діяльності на розвиток курортних комплексів, що покращує формування унікального туристичного досвіду та збільшує туристичний потік. В статті «До питань розвитку анімаційних послуг у курортних готелях та туристичних комплексах Причорноморського регіону України»[9] автор Миронов Ю.Б. розглядає розвиток анімаційних послуг у причорноморських готелях, підкреслюючи роль такого сервісу у підвищенні привабливості туристичних комплексів. Кулиняк І.Я.[10] в статті досліджує сутність і перспективи розвитку транспортної інфраструктури в Україні, що є базою для ефективного функціонування туристичних комплексів.

Компанець К.А. та співавтори в ряді робіт досліджують інноваційні тренди та стратегії розвитку туристичної і транспортної сфери, включно зі смарт-технологіями, маркетингом та організацією персоналу, що забезпечують комплексний розвиток рекреаційних комплексів [12-15].

Таким чином, література акцентує увагу на важливості інтеграції транспортної інфраструктури, анімаційних і самодіяльних активностей та маркетингових інструментів для формування унікальних туристичних



продуктів і розвитку активного туризму в рекреаційних комплексах України. Загалом, наукові джерела підтверджують, що комплексний підхід до розвитку активного туризму повинен охоплювати інтеграцію транспортної інфраструктури, анімаційної та самодіяльної діяльності в рекреаційних комплексах. Це забезпечити формування конкурентоспроможного туристичного продукту, що відповідає очікуванням сучасних туристів і сталому розвитку регіонів.

Виділення невирішених раніше частин загальної проблеми.

Невирішені раніше частини загальної проблеми залишається: відсутність інтегрованих моделей управління; недостатнє дослідження впливу транспортних рішень на туристичну активність. Ці проблеми потребують глибшого вивчення. Тому нашим потенційним внеском дослідження є розробки теоретичних підходів і практичних рекомендацій щодо комплексного управління туристичними продуктами із врахуванням усіх зібраних складів для ефективного розвитку активного туризму та підвищення конкурентоспроможності регіонів.

Формулювання цілей статті (постановка завдання). Головною цілю дослідження є розробка теоретичних підходів і практичних рекомендацій щодо комплексного управління туристичними продуктами з урахуванням інтеграції транспортної складової, анімаційної та самодіяльної діяльності для ефективного розвитку активного туризму та підвищення конкурентоспроможності регіонів. Для досягнення поставлених цілей нам було сформовано завдання:

- актуалізувати проблему інтеграції транспортної інфраструктури з анімаційними та самодіяльними заходами у стратегії розвитку активного туризму;
- обґрунтувати роль транспортної складової як критичного фактора доступності та комфортності рекреаційних локацій для активного туризму;



- проаналізувати значення анімаційної та самодіяльної діяльності як взаємодоповнювальних елементів, що підвищують змістову та емоційну цінність туристичного продукту;
- розробити порівняльну характеристику анімаційної та самодіяльної активності в умовах інтеграції транспортної інфраструктури;
- сформулювати систему кількісних та якісних методів для об'єктивної оцінки ефективності впровадження комплексного підходу.

Виклад основного матеріалу дослідження. Комплексний підхід до розвитку активного туризму полягає в синергетичній інтеграції трьох ключових елементів у межах рекреаційного комплексу: транспортної складової, анімаційної діяльності та самодіяльної активності.

Цей підхід розглядає рекреаційний комплекс не просто як місце надання послуг проживання, а як інтегрований простір для реалізації якісного та насиченого активного відпочинку(табл.1).

Таблиця 1

Порівняльна характеристика анімаційної та самодіяльної туристичної активності в умовах інтеграції транспортної інфраструктури рекреаційного комплексу.

Компонент	Функція	Результат
Транспортна складова	Забезпечення доступності та мобільності	Безперешкодне переміщення туристів і спорядження
Анімаційна діяльність	Програмне наповнення та організація дозвілля	Емоційне насичення та залучення до групової активності
Самодіяльна активність	Створення умов для автономного відпочинку	Персоналізація досвіду та відчуття свободи вибору

Джерело: сформовано автором

Порівняльний аналіз анімаційної та самодіяльної активності в умовах транспортної інтеграції рекреаційних комплексів дозволяє встановити, що ці два формати туристичної діяльності не є взаємовиключними, а навпаки — виступають взаємодоповнювальними елементами комплексної системи



організації активного туризму. Анімаційна діяльність забезпечує високий рівень організованості, безпеки та сценарного наповнення туристичного продукту, що особливо важливо для групових форм відпочинку та відвідувачів з невеликим досвідом самостійних подорожей. Її ефективність значною мірою зумовлена наявністю централізованої транспортної логістики, яка дозволяє раціонально планувати маршрути та забезпечувати доступність рекреаційних локацій.

У той же час самодіяльна активність формує зовсім інший тип туристичного досвіду — персоналізований, автономний і гнучкий, що ґрунтується на принципах свободи переміщення та самостійного вибору. Її повноцінна реалізація залежить від якісного інформаційного та навігаційного забезпечення, а також від доступності внутрішньої транспортної мережі, що дає змогу туристам ефективно комбінувати самостійні переміщення з елементами організованого сервісу, зокрема трансферними послугами.

Узагальнюючи наведені характеристики, можна стверджувати, що оптимальний розвиток активного туризму в рекреаційних комплексах передбачає поєднання організованої анімаційної діяльності та самодіяльної форми активності, оскільки таке поєднання забезпечує різноманітність туристичного продукту, підвищує рівень його доступності для різних категорій відвідувачів, ефективно інтегрує транспортну інфраструктуру комплексу та створює умови для формування стійкого, емоційно насиченого туристичного досвіду.

Інтеграція анімаційної та самодіяльної туристичної діяльності в межах рекреаційних комплексів становить цілісний технологічний процес, спрямований на підвищення змістової, емоційної та функціональної цінності туристичного продукту, оскільки поєднання організованих анімаційних програм із формами автономної активності дозволяє оптимально використовувати транспортну інфраструктуру комплексу, розширювати спектр рекреаційних можливостей та забезпечувати різні рівні залученості відвідувачів



відповідно до їхніх потреб і рівня підготовки. Анімаційна діяльність у цьому контексті передбачає науково обґрунтоване проектування організованих тематичних маршрутів — пішохідних, велосипедних, пригодницьких чи квестових — які конструюються з урахуванням конфігурації внутрішніх та зовнішніх транспортних комунікацій, супроводжуються професійним інструктажем, гарантуються кваліфікованим керівництвом інструкторів і гідів, а також доповнюються проведенням тематичних подій, таких як спортивні заходи, фестивалі чи майстер-класи, що здійснюються на логістично доступних рекреаційних майданчиках і мають на меті посилення соціальної взаємодії та емоційної динаміки групи (табл. 2).

Таблиця 2

Порівняння анімаційної та самодіяльної активності в контексті транспортної інтеграції

Критерій	Анімаційна діяльність	Самодіяльна активність
Характер взаємодії туриста з простором	Регламентована, організована, контрольована інструкторами	Автономна, індивідуалізована, залежна від навігаційної підтримки
Логістична модель	Централізоване планування транспортних і маршрутних рішень	Гнучке використання внутрішньої транспортної мережі з можливістю комбінування
Безпековий супровід	Забезпечується професійними інструкторами й гідами	ґрунтується на поінформованості туриста та доступності навігації
Інформаційна підтримка	Комплексні програми, інструктажі, підготовлені маршрути	Карти, GPS-треки, інформаційні стенди для самостійного планування
Типи активностей	Тематичні маршрути, групові тури, фестивалі, майстер-класи	Піші маршрути, кемпінг, оглядові прогулянки, індивідуальні туристичні траєкторії
Емоційна динаміка	Формується за рахунок групової взаємодії та сценарних подій	Виникає через персоналізацію досвіду та свободу вибору
Організаційні вимоги	Високі: потребує персоналу, логістичних ресурсів, інфраструктури	Помірні: потребує створення навігації та рекреаційних зон

Джерело: сформовано автором

Інтеграція анімаційної та самодіяльної діяльності в межах рекреаційних комплексів виступає ключовим чинником підвищення якості активного туризму, оскільки поєднання організованих форм дозвілля та автономної



туристичної практики забезпечує змістове наповнення туристичного продукту, оптимізує використання транспортної інфраструктури та формує емоційно насичений рекреаційний досвід. Самодіяльна активність туристів ґрунтується на створенні умов для самостійного пересування територією комплексу шляхом забезпечення детальними картографічними матеріалами та GPS-треками для автономного проходження маршрутів, раціонального зонування території з виділенням спеціалізованих майданчиків для кемпінгу, оглядових точок або місць для вогнищ, що інтегровані у внутрішню транспортну схему, а також на принципі «свободи вибору», який передбачає можливість комбінування самостійного пересування з перевагами організованого транспортного сервісу, зокрема шляхом використання трансферів до віддалених стартових точок туристичних маршрутів.

Синергетичний ефект у розвитку активного туризму формується завдяки взаємному підсиленню складових, оскільки якісно організована транспортна мережа — включно з дорожньою інфраструктурою та системами прокату — забезпечує просторово-функціональну основу для розширення спектра анімаційних програм і самостійних туристичних маршрутів, тоді як анімаційні та самодіяльні форми активності, у свою чергу, збільшують рівень використання транспортної інфраструктури та сприяють подовженню тривалості перебування туристів у рекреаційному комплексі, що, у поєднанні з комплексним управлінням трьома зазначеними елементами, дозволяє створити цілісний і конкурентоспроможний туристичний продукт, здатний задовольнити сучасні потреби споживачів у комфорті, різноманітті активностей та свободі вибору, і тим самим забезпечує умови для стійкого розвитку рекреаційних комплексів та підвищення їхньої ринкової привабливості.

Для об'єктивної оцінки ефективності впровадження комплексного підходу (інтеграції транспортної складової, анімації та самодіяльності) у рекреаційних комплексах доцільно застосовувати низку кількісних та якісних методів(табл. 3).



Таблиця 3

Методи оцінки ефективності комплексного підходу

Метод / Показник	Опис	Оцінюваний компонент
Коефіцієнт використання інфраструктури	Співвідношення фактичного часу використання об'єктів (прокат, маршрути, транспорт) до максимально можливого часу.	Транспортна складова, Самодіяльність
Середній чек туриста (ADR)	Визначення середньої суми, витраченої туристом за період, з акцентом на витрати, пов'язані з активністю (прокат, анімація).	Анімація, Транспорт, Економічна ефективність
Рентабельність послуг активного туризму	Співвідношення прибутку від активних послуг до витрат на їх організацію та обслуговування (включно з утриманням транспорту).	Економічна ефективність
Показник повторних відвідувань (Retention Rate)	Частка туристів, які повернулися протягом певного періоду. Високий показник свідчить про задоволеність комплексним досвідом.	Комплексний підхід

Джерело: сформовано автором

Тобто, розвиток активного туризму, який за своєю природою вимагає мобільності та переміщення туристів і спеціального спорядження, критично залежить від якісної та екологічно збалансованої транспортної складової. Це передбачає не лише зовнішню доступність рекреаційних зон через інтеграцію з регіональною транспортною мережею, але й створення внутрішньої "зеленої" логістики (мережі велосипедних та пішохідних маршрутів, використання екологічного транспорту), що гарантує безперешкодний, комфортний та безпечний доступ до стартових точок активних маршрутів і об'єктів рекреації.

Для перетворення простого перебування на цілісний, емоційно насичений туристичний продукт необхідна ефективна інтеграція змістових компонентів – анімаційної та самодіяльної діяльності. Анімаційна діяльність слугує



інструментом організації та фасилітації активного дозвілля, надаючи послуги інструктажу, супроводу та групових тематичних заходів, які, спираючись на транспортну інфраструктуру, дозволяють освоїти більшу територію та підвищити рівень залученості учасників. Водночас, самодіяльна активність, що передбачає створення умов для автономного дослідження маршрутів та персоналізації відпочинку (наприклад, облаштовані зони для кемпінгу, якісне маркування), відповідає сучасному попиту на свободу вибору та автентичність досвіду.

Комплексний підхід реалізується через ефект синергії, де якість транспортної інфраструктури розширює можливості для програмного наповнення (анімації) та автономної активності (самодіяльності), а підвищений інтерес до цих активностей, у свою чергу, стимулює попит на вдосконалення транспортних послуг. Управлінська ефективність досягається шляхом оптимізації ресурсів, уніфікації стандартів обслуговування всіх трьох складових та їх гармонійного поєднання в єдиному туристичному пакеті, що забезпечує високу конкурентоспроможність рекреаційного комплексу та стійке зростання туристичних потоків.

Висновок: Розвиток активного туризму вимагає переходу від пасивних до інтегрованих моделей. Комплексний підхід, що об'єднує транспорт, анімацію та самодіяльність, є ключовим для створення конкурентоспроможного та стійкого туристичного продукту. Якісна та екологічно збалансована транспортна складова є базовим фактором, оскільки вона забезпечує зовнішню доступність і внутрішню "зелену" логістику (велосипедні, пішохідні маршрути). Недосконалість транспортної інфраструктури розглядається як ключова перешкода для розкриття рекреаційного потенціалу.

Застосування комплексу цих методів дозволить не лише констатувати факт успішності впровадження підходу, але й виявити слабкі ланки у взаємодії трьох компонентів (транспорт – анімація – самодіяльність) для їх подальшого вдосконалення та максимізації рекреаційного та економічного ефекту.



Список використаних джерел

1. Здерко С. І. Шляхи підвищення рівня комплексності туристичного продукту URL: <https://dspace.wunu.edu.ua/bitstream/316497/931/1/Zderko%20Svitlana%20MEMTmi-51.pdf> (дата звернення: 20.10.2025)
2. Саух І.В. Основні проблеми, принципи, стратегії формування та розвитку регіональних туристичних комплексів. *Економіка. Управління. Інновації*. 2013. №1 (9). URL: https://tourlib.net/statti_ukr/sauh2.htm (дата звернення: 10.10.2025)
3. Немченко І. О. Дослідження тенденцій і перспектив розвитку туризму в Україні. URL: <https://ekhsuir.kspu.edu/bitstreams/76999458-0295-4045-917e-3fdfe4f7df/download> (дата звернення: 5.10.2025)
4. Яготін Р. С., Д.В.Болтоматіс, С.В. Халайджи., Павлова Н.В. Конспект лекцій з дисципліни «Спеціалізований туризм (Активний туризм)» для бакалаврів усіх спеціальностей денної та заочної форм навчання / Укл.– Одеса: ОНАХТ, 2020. – 45 с. URL: <https://surl.lt/vcdrzo> (дата звернення: 20.10.2025)
5. Шишигіна Л.С., Зима Я.М., Маркетингові засоби просування туристичних послуг на ринку України. URL: <https://ir.kneu.edu.ua/bitstreams/dd651bf3-51a0-440c-b068-bdaa7b3bd872/download> (дата звернення: 20.10.2025)
6. Філіпенко Т.В. Сучасні проблеми розвитку іноземного туризму в Україні. URL: <https://eprints.zu.edu.ua/19151/1/%D1%82%D0%B5%D0%B7%D0%B8%D1%81%D1%8B%20%D1%82%D1%83%D1%80%D0%B8%D0%B7%D0%BC.pdf> (дата звернення: 10.10.2025)
7. Андрєєва Г.П. Аналіз основних видів діяльності територіальних туристично-рекреаційних комплексів щодо виробництва і реалізації туристичного продукту. *Науковий вісник Херсонського державного університету. Серія «Економічні науки»*. 2015. №10. Ч.1. С.23-27. URL: https://tourlib.net/statti_ukr/andreeva2.htm (дата звернення: 05.10.2025)



8. Криволапов Е. А., Сидорук А. В. Вплив анімаційної діяльності на процес розвитку курортних комплексів. *Економіка суспільство*. Вип..47.2023. URL: <https://economyandsociety.in.ua/index.php/journal/article/download/2095/2024> (дата звернення: 15.10.2025)
9. Миронов Ю.Б. До питання розвитку анімаційних послуг у курортних готелях та туристичних комплексах причорноморського регіону України. *Причорноморські економічні студії*. 2020. Вип.54. С.114-118. URL: https://tourlib.net/statti_ukr/myronov47.htm (дата звернення: 20.10.2025)
10. Кулиняк І.Я. Сутність, класифікація та перспективи розвитку в Україні. *Review of transport economics and management*, 2020, вип. 4(20) URL: <https://pte.ust.edu.ua/article/download/213138/228224/522481> (дата звернення: 05.10.2025)
11. Вісник Київського національного університету культури і мистецтв. Серія: Туризм : наук. зб. Вип. 1 / М-во освіти і науки України, М-во культури України, Київ. нац. ун-т культури і мистецтв. – Київ : Вид. центр КНУКіМ, 2018. – 120 с. URL: <http://tourism.knukim.edu.ua/issue/download/9083/4296> (дата звернення: 15.10.2025)
12. Компанець К.А., Іванчук С. І, Бондаренко В.А. Особливості формування інноваційних трендів в туристичній сфері на основі сучасних потреб споживачів. *Вісник НТУ Вісник Національного транспортного університету* – Випуск № 52 – 2022 (дата звернення: 20.10.2025)
13. Компанець К.А., Антонюк І.Ю., Медведєва А.О. Прийоми маркетингу в організації ресторанного бізнесу України під час війни. *Наука і техніка сьогодні* DOI: [https://doi.org/10.52058/2786-6025-2022-5\(5\)-78-86](https://doi.org/10.52058/2786-6025-2022-5(5)-78-86) (дата звернення: 20.10.2025)
14. Компанець К.А., Сидоренко Т.М., Міско В.Г. Формування інноваційної стратегії розвитку сфери гостинності. *Автомобільні дороги і дорожнє будівництво»* 2023р URL: <http://addb.ntu.edu.ua/pages/contacts.html> (дата звернення: 20.10.2025)



15. Kompanets K. Conceptual principles of choosing rational forms of labor organization of personnel of motor transport enterprises.. / Nadiia Antonenko; Victoria Ilchenko; Nataliia Kovalenko; Tetiana Diachenko; Nataliia Kukhtyk// ICBT 2023: *Digitization: Opportunities and Challenges for Business*, p. 252–264. DOI: 10.1007/978-3-031-26953-0_25 (дата звернення: 20.10.2025)